



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 92/2014
19.02.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Предрага Глигоријевића, Веска Крстајића, Биљане Синановић и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног М.З., због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног М.З., адв. Д.С.П., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву ЗК бр. 44/13 од 13. 06. 2013. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр. 4768/13 од 20. 11. 2013. године, у седници већа одржаној дана 19. 02. 2014. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован, у односу на повреду из члана 74. и члана 438. став 2. тачка 1. Законика о кривичном поступку захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног М.З., адв. Д.С.П., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву ЗК бр. 44/13 од 13. 06. 2013. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр. 4768/13 од 20. 11. 2013. године, док се у осталом делу захтев **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву ЗК бр. 44/13 од 13. 06. 2013. године окривљени М.З., оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од три године у коју му је урачунато и време проведено у притвору почев од 08. 04. 2013. године до 14. 06. 2013. године, док је окривљени Н.Н. оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, за које му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од три месеца и истовремено одређено да се иста неће извршити ако окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом је одлучено да се од окривљеног М.З. има одузети имовинска корист стечена кривичним делом, као и опојна дрога – марихуана у количини од 0,76 грама нето масе, која ће бити уништена, док је од окривљеног Н.Н. одузета опојна дрога амфетамин („спид“) у количини од 1,35 грама нето масе, која ће бити уништена.

Окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка као и судског паушала.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу бр. Кж1-4768/13 од 20.11.2013. године жалбе Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу и браниоца окривљеног М.З. су одбијене као неосноване и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву ЗК бр. 44/13 од 13. 06. 2013. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр. 4768/13 од 20. 11. 2013. године, бранилац окривљеног М.З., адв. Д.С.П., поднео је захтев за заштиту законитости, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП, уз образложење да је у предметном поступку повређен члан 74. ЗКП и члан 438. став 2. тачка 1. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине обе нижестепене пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење са налогом да се поновни поступак одржи пред потпуно измењеним већем.

Врховни касациони суд је доставио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног М.З., адв. Д.С.П., Републичком јавном тужиоцу и сматрајући да присуство јавног тужиоца и браниоца окривљеног не би било од значаја за доношење одлуке, одржао седницу већа у смислу члана 488. став 1. ЗКП на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости у односу на повреду одредби члана 74. и члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, је неоснован.

Неосновани су наводи истакнути у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног М.З., да су првостепена и другостепена пресуда донете уз битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП (члан 368. став 1. тачка 10. тада важећег ЗКП – „Службени гласник РС“ бр. 70 од 28. 12. 2001. године), на тај начин што је првостепени суд пресуду засновао на доказу – исказу окривљеног тада осумњиченог – саоптуженог Н.Н., датом пред ОУП ПУ Краљево, на коме се према одредбама ЗКП судска пресуда не може заснивати, налазећи да је записник о саслушању овог окривљеног морао бити издвојен из списка предмета. Ово поготову што је окривљеном Н.Н. у ПУ Краљево наметнут бранилац по службеној дужности, а у ситуацији када нису постојали услови за обавезну одбрану и то мимо редоследа са списка адвоката који доставља надлежна адвокатска комора, чиме је повређена и одредба члана 71. став 5. раније важећег Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72 од 03.09.2009. године)

односно члан 76. став 1. сада важећег ЗКП („Службени гласник РС“ бр. 72 од 28.09.2011. године).

Ово стога што је ставом 9. члана 226. раније важећег ЗКП прописано да ако осумњичени, у присуству адвоката, пристане да да исказ, орган унутрашњих послова ће га саслушати према одредбама овог законика о саслушању окривљеног. О саслушању осумњиченог, орган унутрашњих послова ће обавестити надлежног јавног тужиоца који може присуствовати његовом саслушању. Записник о овом саслушању се не издваја из списка и може се користити као доказ у кривичном поступку.

По оцени Врховног касационог суда на постављање браниоца по службеној дужности у конкретном случају, без утицаја је чињеница да ли се ради о кривичном делу за које је обавезна одбрана или не, већ је пресудно да осумњичени пристаје да да исказ у односу на кривично дело које му се ставља на терет, а што се и догодило у конкретном случају. На то указује одредба члана 226. став 9. ЗКП, према којој се записник о саслушању ако осумњичени у присуству браниоца – адвоката пристане да да исказ, не издваја из списка и може се користити као доказ у кривичном поступку, па стога и првостепена и другостепена пресуда нису засноване на доказу на којима се према одредбама ЗКП пресуда не може заснивати.

Стога су наводи браниоца окривљеног М.З., да су првостепени и другостепени суд својим пресудама повредили одредбу члана 74. ЗКП-а (чл. 71. ст.1 - 4. ЗКП) и учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП (члан 368. став 1. тачка 10. ранијег важећег ЗКП) оцењени као неосновани.

У захтеву браниоца окривљеног М.З. истакнута је и повреда одредбе члана 71. став 5. раније важећег ЗКП („Службени гласник РС“ бр. 72 од 03.09.2009. године) што одговара повреди одредбе члана 76. став 1. сада важећег ЗКП („Службени гласник РС“ бр. 72 од 28.09.2011. године), која по оцени Врховног касационог суда не може представљати разлог због којег окривљени путем браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а све имајући у виду одредбу члана 485. став 4. ЗКП која прописује због којих повреда тога законика се може поднети захтев за заштиту законитости.

Наиме, одредбом члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП одређено је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а одредбом става 4. истог члана, одређени су услови под којима окривљени, преко свог браниоца, може поднети захтев за заштиту законитости због повреде закона и то таксативним набрајањем повреда које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и пред апелационим судом (члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1) члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3 и 4) те је тако овом одредбом право окривљеног на подношење захтева за заштиту законитости, због повреде закона, ограничено у погледу разлога искључиво на ове повреде.

Имајући у виду цитиране законске одредбе Врховни касациони суд налази да ова повреда закона не представља Закоником (члан 485. став 4. ЗКП), дозвољен разлог за подношење захтева, па је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2. у вези члана 485. став 4. ЗКП, захтев за заштиту законитости у овом делу одбацио као недозвољен.

Остали наводи истакнути у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима бранилац у суштини полемише са оценом изведених доказа и чињеницама утврђеним у правноснажним пресудама сведе се на оспоравање чињеничног стања утврђеног првостепеном и потврђеног другостепеном пресудом.

Чињенично стање, међутим, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, такође не може бити разлог за подношење захтева за заштиту законитости, па је Врховни касациони суд захтев браниоца и у том делу одбацио као недозвољен.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде члана 74. и 438. став 2. тачка 1. ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд је на основу члана 491. ств 1. ЗКП, захтев одбио као неоснован, а у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП, захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**